



امام خمینی

کلیدواژه: امام خمینی (ره).

پرسش: چرا اکثر فرمایشات امام خمینی (ره) در فراهم نمودن امکانات رفاهی برای قشر مستضعف جامعه در ابتدای **انقلاب** اجرا نشد؟
پاسخ: امام خمینی (قدس سره) دارای **شخصیت** برجسته‌ای است که انقلاب جمهوری اسلامی ایران مرهون و مدیون خدمات خالصانه و بی‌دریغ اوست. او که مدیریت و توانایی‌اش آن‌چنان عظیم است که حتی خبرگزاری‌های وابسته به نظام غرب همچون: رادیو بی‌بی‌سی، روزنامه ایندپندنت، و... آنان‌که دشمنان اسلام‌اند، هم به این موضوع اذعان نموده‌اند. اما اگر پس از انقلاب اسلامی، هشت سال **جنگ**، تحریم‌های شدید اقتصادی و مشکلات فراوان از سوی کشورهای معاند اسلام، به کشورمان ایران تحمیل نمی‌شد، اکثر فرمایشات امام خمینی (ره) قابل اجرا بود.

فهرست مندرجات

- ۱ - [شخصیت امام خمینی](#)
 - ۱.۱ - [رادیو بی‌بی‌سی](#)
 - ۱.۲ - [روزنامه ایندپندنت](#)
 - ۱.۳ - [روزنامه ایندپندنت چاپ لندن](#)
 - ۱.۴ - [سخنی از هنری برکت](#)
- ۲ - [توجه امام خمینی به قشر مستضعف](#)
- ۳ - [اهمیت پیاده کردن احکام اسلام در جامعه](#)
- ۴ - [فرهنگ‌سازی و مصرف درست](#)
- ۵ - [امام خمینی و عمل به تعهدات](#)
 - ۵.۱ - [اولاً](#)
 - ۵.۲ - [ثانیاً](#)
 - ۵.۲.۱ - [توجه امام علی به ست‌المال](#)
 - ۵.۲.۲ - [شبهه](#)
 - ۵.۲.۳ - [پاسخ به شبهه](#)
 - ۵.۳ - [ثالثاً](#)
- ۶ - [نتیجه بحث](#)
- ۷ - [پانویس](#)
- ۸ - [منبع](#)

شخصیت امام خمینی

امام خمینی شخصیت برجسته‌ای است که انقلاب او، معادلات زیادی را در سراسر **عالم** تغییر داد. مدیریت و توانایی او آن‌قدر بزرگ است که دشمنانش را وادار به اذعان این موضوع کرده است.

← رادیو بی‌بی‌سی

رادیو بی‌بی‌سی اعلام کرد:
امام خمینی به‌عنوان یکی از قدرتمندترین رهبران انقلابی قرن اخیر در **خاورمیانه** محسوب می‌شود. آیت ا... خمینی موفق شد به مردم عادی ایران شخصیت و غرور آنان را بازگرداند. همین گزارش افزود آیت ا... خمینی مردی بود که توانست کشور ایران را که پرچمدار نفوذ غرب در خاورمیانه و آسیای شرقی بود، به اولین جمهوری انقلابی اسلامی مدرن عالم مبدل سازد.

← روزنامه ایندپندنت

روزنامه ایندپندنت نوشت:

امام خمینی یک نظریه‌پرداز برجسته سیاسی بود که موفق شد **اندیشه** خود در مورد یک **حکومت اسلامی** را که به نظر می‌رسید باید در عرض دو سه قرن تحقق یابد به دست خویش و در مدتی کوتاه به ثمر برساند.

روزنامه ایندپندنت چاپ لندن می‌نویسد:

به‌ندرت اتفاق می‌افتد که یک مرد به تنهایی بتواند سیر [تاریخ](#) را عوض کند؛ اما این درست همان کاری بود که آیت ... خمینی از عهده آن برآمد.

← سخنی از هنری برکت

هنری برکت کاردار سیاسی نظامی قبل از انقلاب در وزارت خارجه [امریکا](#) در رادیو امریکا گفت:

تردیدی نیست که امام خمینی یکی از مردان بزرگ تاریخ در این قرن بود. امروزه کمتر کسی را می‌توان یافت که از جاذبه و نفوذی همانند آنچه که او نه‌تنها در ایران بلکه در [جهان](#) داشت برخوردار باشد و توجه قدرت‌های بزرگ را تا این حد به خود معطوف دارد.

و... دیگر نظراتی که بیان همه آنها قادر به شناساندن امام خمینی (ره) به‌طور کامل نیستند.

توجه امام خمینی به قشر مستضعف

اما جملاتی که در سؤال‌تان از امام خمینی (ره) بیان کرده‌اید و برخی دیگر از بیانات حضرت [امام](#) در اوایل انقلاب و بعد از آن که به مناسبت‌های مختلف بیان شده است،

[\[۱\] صحیفه امام، ج ۶، ص ۲۶۲.](#)

بیش از هر چیز بیانگر اهتمام جدی و عنایت خاص آن بزرگوار به قشر مستضعف و محروم جامعه و توجه زمامداران جامعه به مشکلات پایین‌ترین طبقات اجتماعی است که در [سیره](#) عملی آن بزرگوار نیز با تأسیس بنیادها و نهادهایی نظیر کمیته امداد، حساب ۱۰۰ امام، بنیاد مستضعفان و غیره تبلور عینی و مصداق بیرونی پیدا کرده است، اساساً امام قشر مستضعف جامعه را که اکثریت جامعه آن دوران را نیز تشکیل می‌داد، صاحبان و سرمایه‌های اصلی انقلاب دانسته و بر توزیع درست امکانات و بسط [عدالت](#) اجتماعی و حذف محرومیت‌ها با تکیه بر [اسلام](#) ناب به‌عنوان یک آرمان بزرگ الهی می‌نگریست.

اهمیت پیاده کردن احکام اسلام در جامعه

نگاه و معرفت عمیق حضرت امام به اسلام، آن بزرگوار را به این باور حقیقی رسانده بود که در صورت پیاده شدن [احکام](#) نورانی اسلام با تمام ملزومات آن، مسلماً مشکلات قشر محروم جامعه به حداقل ممکن خواهد رسید. آنچه مسلم است رسیدن به این نقطه مطلوب نیاز جدی به پشتکار و جدیت مسئولین، خواست عمومی و تولید [ثروت](#) در کشور و سپس بسط و توزیع مناسب آن، مستلزم گذشت زمان است. مسلماً ایجاد چنین فضای آرمانی، ساختمان پیش ساخته‌ای نیست که یک شبه آن را ساخت، باید دیوارهای آن را آجر به آجر و با عنایت به امکانات کشور بالا برد و آن را بنا کرد. با نگاه منصفانه به عمل‌کرد دولت‌های پس از انقلاب چه در زمان [حیات](#) حضرت امام و چه بعد از ایشان به وضوح می‌توان دید (هرچند با نقطه آرمانی و مطلوب حضرت امام فاصله بسیار است و نیازمند تلاش‌های جدی‌تری است)، اما علی‌رغم نارسایی‌های موجود، قدم‌های مؤثری در این راه برداشته شده است. به‌عنوان نمونه می‌توان به بسط و تعمیق آموزش و پرورش، [پیدا](#) [شدت](#)، [آب](#) و برق و امکانات ارتباطی به دوردست‌ترین نقاط کشور اشاره کرد که به‌طور مسلم نقش بسزایی در رفع محدودیت‌ها داشته و خواهد داشت. اکنون در برخی روستاهای دور دست و محروم، آب و برق، رایگان است.

فرهنگ‌سازی و مصرف درست

در صورت اجرا شدن این طرح آیا میزان مصرف و سهل‌انگاری افزایش پیدا نمی‌کند؟

باید توجه داشت که این برنامه احتیاج به زمینه‌های فرهنگی دارد تا مردم دچار اسراف نشوند؛ یعنی اول باید فرهنگ‌سازی کرد و توصیه‌های لازم از آیات و [روایات](#) در مورد [اسراف](#)، و [معصیت ب](#) و [وَدْن](#) این کار بیان شود. ثانیاً این امر مستلزم طبقه‌بندی سطوح مختلف جامعه براساس توانایی‌های افراد، نحوه مصرف (بدین‌گونه که اگر مصرف در سطح تعیین شده‌ای باشد مشمول این طرح می‌گردد) و دیگر مواردی است که با به کار گرفتن آنها یقیناً در اجرای این طرح هیچ مشکلی به وجود نخواهد آمد. و چنان‌چه امام تأکیداتی در اجرای این طرح داشته‌اند، به یقین تفکرات مدیریتی و اجرایی آن را نیز مد نظر داشته‌اند.

اما همان‌گونه که مستحضرید، پس از انقلاب اسلامی تمام این دولت‌ها سعی بر آن داشته‌اند تا با الگو گرفتن از فرمایشات امام راحل (قدس سره) اقداماتی کارا و مؤثر و نیز معطوف به نتیجه‌ای مستمر در بخش‌های مذکور ارائه دهند.

امام خمینی و عمل به تعهدات

چرا امام به وعده‌های خود [عمل](#) نکردند، آیا این فریب مردم و کذب نیست؟

← اولاً

فرمایشات حضرت امام (ره) بعد از سقوط حکومت [طاغوت](#) بوده است، که نشان از آرزو و [امید](#) ایشان به تحقق این مطلب است. درست

برعکس ادعای برخی که این گفته‌های امام خمینی (ره) را در جهت فریب مردم می‌دانند، این بیانات بعد از تشکیل حکومت اسلامی بیان شد نه در زمانی که انقلاب برای تشکیل شدنش نیاز به همراهی مردم داشت. این مطلب فرینه خوبی است که کلام حضرت امام بیانگر آرزو و آمال ایشان در این زمینه بوده است. امام بارها به مسئولان دولتی و در جلسات خصوصی این امر را گوشزد کرد [۱۴]. رک: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).

← ثانیاً

اگرچه این خواست حضرت امام مورد قبول همگان بود، ولی بلافاصله بعد از تشکیل انقلاب، ایران اسلامی با انواع مشکل‌هایی که استعمارگران برایش تهیه کردند، مواجهه شد. وضع اقتصادی کشور به شدت خراب شد، تورم‌های حاصل از **جنگ** و محاصره‌های اقتصادی متعدد خود را نشان داد. بله هنوز دولت، استقرار کامل پیدا نکرده بود که توطئه و سنگ‌اندازی‌ها شروع شد، جنگ تحمیلی را بر علیه ما آغاز کردند، **تیرور** شخصیت‌های شاخص و شناخته شده و یاران واقعی امام (همچون مطهری، بهشتی و ...) شروع شد، کشور را با محاصره و تحریم اقتصادی در فشار شدیدی قرار دادند که اگر بخواهیم مفصل به آن بپردازیم، بحث به درازا می‌کشد، و بیان اکمل آن در این مقال و مجال نمی‌گنجد.

بنابراین در صورتی که از طرف دیگر کشورها مورد محاصره و تحریم اقتصادی و تحمیل جنگ‌های متعدد نمی‌شدیم، فرمایشات امام خمینی (قدس سره) قابل اجرا بود.

← توجه امام علی به بیت‌المال

چنانچه مولی الموحدين حضرت علی ابن ابی‌طالب - علیه‌السلام - پس از آنکه خلافت را پذیرفتند، در روز دوم خطبه‌ای (در نهج البلاغه خطاب به غارت کنندگان **بیت‌المال**) بدین مضمون ایراد فرمودند:

«وَاللّٰهُ لَوْ وَجَدْتُهُ قَدْ تَزَوَّجَ بِهٖ النِّسَاءَ، وَمَلَکَ بِهٖ الْاِمَاءَ، لَرَدَدْتُهُ؛ فَاِنَّ فِی الْعَدْلِ سَعَةً»؛ "به خدا سوگند، بیت‌المال تاراج شده را هر کجا که بیابم به صاحبان اصلی آن باز می‌گردانم، گرچه با آن ازدواج کرده، یا کنیزانی خریده باشند؛ زیرا در **عدالت** گشایش برای عموم است."

[۱۳] شریف رضی، نهج البلاغه ت الحسون، خ ۱۵ ص ۵۷.

[۱۴] دشتی مجد، ترجمه نهج البلاغه، خ ۱۵، باقری، سوم، ۱۳۸۷.

← شبهه

اما سؤالی که مطرح می‌شود این است که آیا **حضرت علی علیه‌السلام** توانستند کاملاً به این کلام بلند و با عظمت خود عمل نمایند؟ آیا مخالفان حضرت امیر - علیه‌السلام - گذاشتند حضرت آن افکار بلند الهی را در جامعه گسترش داده و همه بیت‌المال را به خزانه دولت یا صاحبان واقعی آنها برگرداند؟

آیا مخالفان حضرت - علیه‌السلام - مهلت دادند که حضرت بتواند با خاطری آسوده به این مشکل رسیدگی کند. آیا اشخاصی مثل **معاویه** شامل فرمایش حضرت علی نبودند که در تمام دوران **خلافت امام علی علیه‌السلام** توانست به زندگی ملوکانه خود ادامه داد؟

← پاسخ به شبهه

پس با مطالبی که بیان داشتیم باید شرایط زمان را دید که چرا شخصی مثل حضرت امیرالمؤمنین - علیه‌السلام - بعد از دو روز پس از پذیرفتن خلافت و تهدید سخت برای کسانی که بیت‌المال مسلمین را به غارت بردند، نتوانست به وعده‌های خود کاملاً عمل نماید و شخصی مثل حضرت **امام** راحل (ره) چرا نتوانست به وعده‌های داده شده خود در اوایل **انقلاب اسلامی** عمل نمایند.

← ثالثاً

بسیاری از بارانه‌های که تا امروز پرداخت می‌شود، در راستای همان آرزو و فرمان **امام خمینی** است. جمهوری اسلامی در موارد متعددی بدون داشتن تعهدی و در راستای خدمت به محرومان تلاش‌های زیادی کرده است.

نتیجه بحث

با این اوصاف باید بپذیریم که امام (ره) یقیناً با برنامه و با آگاهی و **بصیرت** و اخلاص کامل این فرمایشات را مطرح کردند و هر چه داشتند در طبق **اخلاص** گذاشته و برای اسلام ناب مهدی - صلی‌الله‌علیه‌وآله - و این مردم قدردان فدا کردند. و چنانچه پس از به ثمر رسیدن این انقلاب اسلامی به دست بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران موانع و مشکلات مطروحه پیش نمی‌آمد، کلیه فرمایشات امام خمینی (قدس الله نفسه الزکیه) در همان اوایل انقلاب قابل اجرا بود. اما پس از پشت سر گذاشتن بعضی از این موانع و با عنایت به سخنان ارزشمند امام راحل (قدس سره) و سرلوحه قرار دادن آن توسط دولت‌مردان این مرز و بوم در رأس کارهای خویش، جمهوری اسلامی ایران علی‌رغم تمام مشکلات موجود توانسته است به استقلالی دست پیدا کند که دشمنان نظام از آن به شدت بیم دارند؛ و می‌رود تا انشاء الله با درایت مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و دیگر خدمت‌گزاران خدوم این ایران اسلامی، ضمن برطرف نمودن اکثر مشکلات و اجرای عدالتی را که همگان به انتظار آن نشسته‌اند، نیز زمینه‌های ظهور حضرت **حجت** ارواحنا فداه را فراهم سازد.

در پایان برای آن بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (قدس سره) علو درجات و برای تمام خدمت‌گزاران مخلص ایران

پانویس

۱. [↑ صحیفه امام، ج ۶، ص ۲۶۲.](#)
۲. [↑](#) رک: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
۳. [↑](#) شریف رضی، نهج البلاغه ت الحسون، ج ۱۵ ص ۵۷.
۴. [↑](#) دشتی مجد، ترجمه نهج البلاغه، ج ۱۵، باقری، سوم، ۱۳۸۷.

منبع

[پایگاه اسلام کوئست.](#)

رده‌های این صفحه : [امام خمینی](#) | [اندیشه‌های امام خمینی](#) | [جامعه شناسی سیاسی ایران](#)